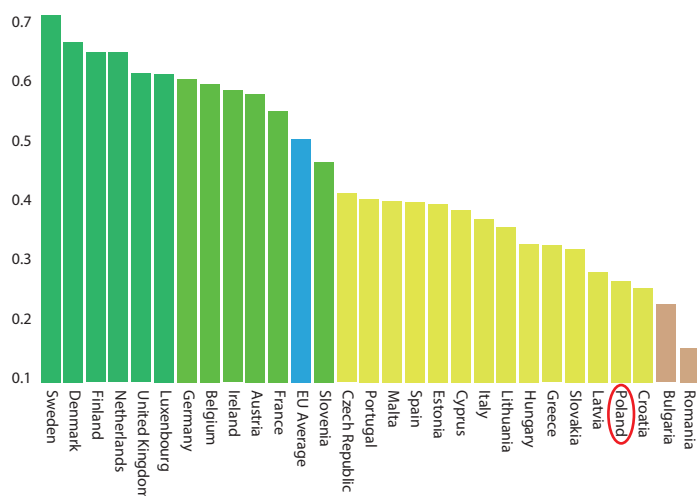

WYNIKI BADAŃ NAUKOWYCH W POLSCE A OTOCZENIE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

W europejskim rankingu działalności innowacyjnej European Innovation Scoreboard 2018 Polska ma status umiarkowanego innowatora i plasuje się w ogonie państw Unii Europejskiej. Uzyskany przez Polskę sumaryczny wskaźnik innowacyjności w 2018 r. wyniósł 0,27044, podczas gdy średnia UE – 0,50438. Na wskaźnik ten składała się ocena wielu elementów budujących cały ekosystem innowacji. Polska uzyskała wyniki powyżej średniej unijnej w przypadku oceny liczby mieszkańców z wyższym wykształceniem, przedsiębiorczości i zdolności tworzenia biznesu w oparciu o koniunkturę, wydatków na innowacje niestanowiących B+R, ochrony wzorów (użytkowych, przemysłowych) oraz szybko rosnącego zatrudnienia w przedsiębiorstwach o charakterze innowacyjnym. Negatywnie zaś wypadły elementy stanowiące trzon rozwoju innowacji w państwie, tj. zdolność do innowacji MŚP, liczba rodzimych innowatorów oraz liczba rodzimych innowacji procesowych i produktowych powstających w MŚP.

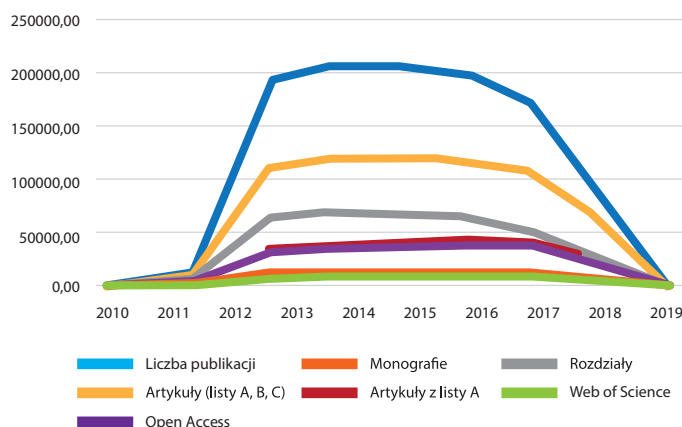
Summary Innovation Index 2018 [1]

Atrakcyjność polskiego systemu prowadzenia badań naukowych na tle pozostałych państw UE została zmierzona poprzez liczbę międzynarodowych publikacji współautorskich, udział publikacji polskich w 10% najczęściej cytowanych oraz liczbę zagranicznych doktorantów. Obliczony wskaźnik dla Polski wyniósł 0,13152, podczas gdy średnia UE to 0,44469. Ponadto, dla Polski zanotowano spadek liczby osób z dyplomem (zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn) oraz osób biorących udział w procesie kształcenia ustawicznego.

Intensywność prac B+R obliczana jako udział nakładów krajowych brutto na działalność B+R w stosunku do PKB dla szkolnictwa wyższego wyniosła 0,34% w 2017 r., a dla sektora prywatnego 0,67% [1].

Ze statystyk Polskiej Bibliografii Naukowej (PBN) wynika, iż w okresie 2010–2019 w Polsce powstało ponad milion publikacji naukowych. Artykuły naukowe z listy A (notowane

przez PBN od 2013 r.) stanowiły 36% wszystkich publikacji w tym samym okresie referencyjnym.

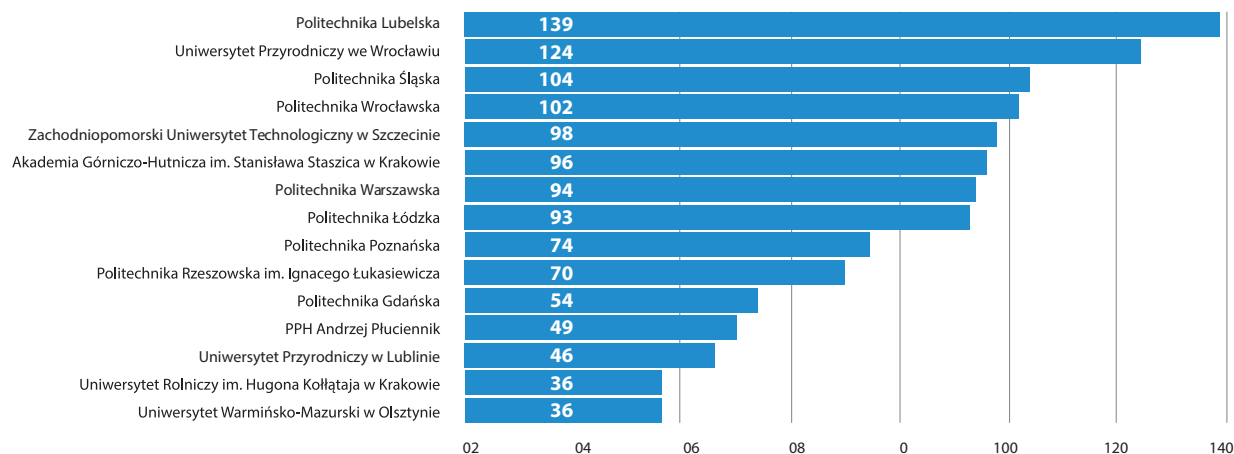
Polskie publikacje naukowe w okresie 2010–2019 (opracowanie własne na podstawie [2])

W strukturze nakładów wewnętrznych na prace B+R w szkolnictwie wyższym w 2017 r. dominowały badania podstawowe, na które jednostki przeznaczyły ponad 78% środków. W ogólnej wartości brutto aparatury naukowo-badawczej w Polsce w 2017 r. największy udział miały urządzenia sektora szkolnictwa wyższego (ponad 63%). Szkolnictwo wyższe cechuje się też największym udziałem personelu B+R (w 2017 r. było to ponad 55% personelu B+R Polski). Według dziedzin B+R, personel B+R był najliczniej zaangażowany w badania związane z naukami inżynierskimi i technicznymi (blisko 40%). Najwięcej osób z grupy zawodowej naukowców i inżynierów w 2017 r. pracowało w województwach: dolnośląskim (27% wszystkich zawodów w województwie), małopolskim (24%) i pomorskim (24%). We wszystkich województwach największy udział w strukturze wykonywanych zawodów (średnio ok. 40%) stanowili technicy i inny średni personel [3].

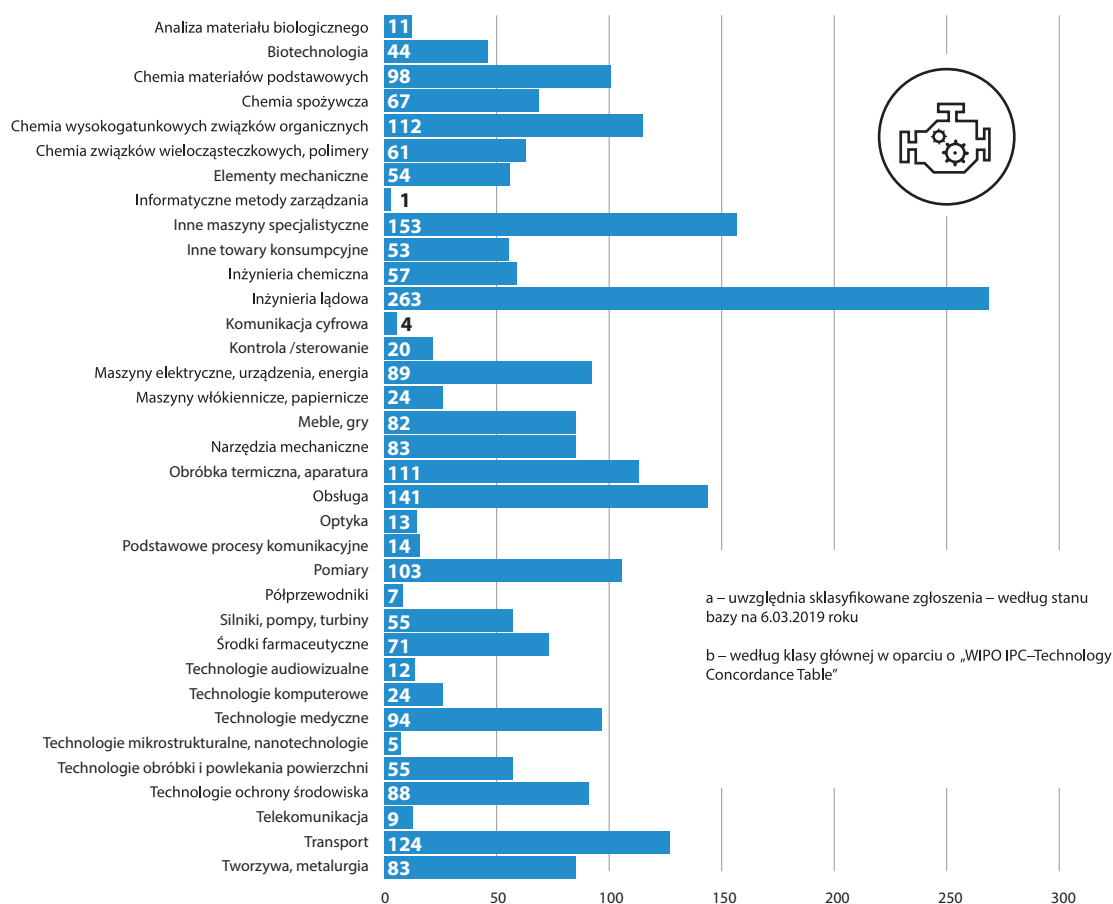
Ponad 47% wszystkich zgłoszeń patentowych do Urzędu Patentowego RP w 2018 r. związanych z ochroną wyników działalności naukowej i technicznej pochodziło od sektora prywatnego. Udział uczelni wyniósł ponad 30%. W strukturze podmiotów, które w 2018 r. zgłosiły najwięcej wniosków do UPRP o przyznanie patentu na wynalazek, największy udział jednak należał do uczelni. Pośród 15 wiodących podmiotów jest tylko jedno przedsiębiorstwo.

Rozpatrując rozwiązania techniczne i naukowe od strony tematycznej, najwięcej rozwiązań w 2018 r. pochodziło z obszaru inżynierii lądowej.

Pomimo kolejnego 7-letniego okresu otrzymywania największego dofinansowania UE na rozwój regionalny na tle pozostałych państw członkowskich (2014–2020 – 82,5 mld EUR dla Polski) ekosystem innowacji w Polsce nie spełnia oczekiwań. W latach 2011–2015 wydano 3,4 mld zł na wspar-

Podmioty, które w 2018 r. złożyły najwięcej wniosków patentowych do UPRP [4]

Obszary działalności naukowej i technicznej w Polsce na podstawie zgłoszeń patentowych do UPRP w 2018 r. [4]

cie procesu wdrożenia wyników działalności naukowej w gospodarce bez większych efektów [5]. Przedsiębiorstwa przemysłowe wydają większość środków na zakup maszyn i urządzeń, prace B+R deklaruje tylko 1,5%, a transfer technologii w postaci zakupu licencji dotyczył 3,1% [3].

Dorota Chybowska

- [1] European Innovation Scoreboard 2018. Online: https://interactivetool.eu/EIS/EIS_2.html#a
- [2] Polska Bibliografia Naukowa. Moduł analityczny. Online: <https://pbn.nauka.gov.pl/pbn-report-web/pages/analytics/global>
- [3] Nauka i technika 2017 (2019). Główny Urząd Statystyczny 2019. Online: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spolnoczenstwo-informacyjne/nauka-i-technika/nauka-i-technika-w-2017-roku,1,14.html>
- [4] Raport roczny 2018. Urząd Patentowy RP. Online: https://uprp.pl/uprp/_gALLERY/98/68/98681/raport_roczny_2018.pdf
- [5] Transfer wiedzy i technologii poprzez spółki jednostek naukowych (30.10.2018). Raport Najwyższej Izby Kontroli. Online: <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/edukacja-i-nauka/spolki-celowe-bez-celu.html>